

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Dôvodom predloženia „Návrhu zákona o dohľade nad uplatňovaním náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci dovozcov dovážajúcich cín, tantal a volfrám, ich rudy a zlato s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach“ je povinnosť členských štátov EÚ implementovať „Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821 zo 17. mája 2017, ktorým sa ustanovujú povinnosti náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci dovozcov Únie dovážajúcich cín, tantal a volfrám, ich rudy a zlato s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach (Ú. v. EÚ L 130, 19. 05. 2017), ďalej len „(nariadenie (EÚ) 2017/821)“.

Nariadenie (EÚ) 2017/821 je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch EÚ. Jeho čiastočná účinnosť je od 29. mája 2017 a uplatňuje sa od 9. júna 2017, s výnimkou ustanovení uvedených v čl. 20 odseku 3, ktoré sa uplatňujú od 1. januára 2021.

Nariadenie (EÚ) 2017/821 v čl. 10 ods. 1 a čl. 16 ods. 1 ukladá členským štátom ešte pred nadobudnutím úplnej účinnosti:

- 1) určiť orgány zodpovedné za primerané a účinné presadzovanie nariadenia,
- 2) stanoviť pravidlá týkajúce sa porušení ustanovení nariadenia.

Tieto požiadavky sú obsahom predkladaného návrhu zákona.

Text nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821 zo 17. mája 2017, ktorým sa ustanovujú povinnosti náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci dovozcov dovážajúcich cín, tantal, a volfrám, ich rudy a zlato s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach (OJ L 130/12) je dostupný na stránke: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32017R0821>

Návrh zákona je v súlade s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, rozhodnutiami ÚS SR, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je SR viazaná, ako aj s právom EÚ.

Dôvodová správa

Osobitná časť

K § 1:

Vymedzuje sa rozsah zákona na ustanovenie pôsobnosti orgánov štátnej správy SR vo veciach dohľadu nad systémom náležitej starostlivosti, upraveného nariadením (EÚ) 2017/821 a zodpovednosť za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia. Ustanovenie uvedených dvoch elementov v národnej legislatíve členských štátov EÚ vyplýva z čl. 10 ods. 1 a čl. 16 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2017/821.

K § 2:

Ustanovujú sa orgány štátnej správy pre zabezpečenie dohľadu nad náležitou starostlivosťou, ktorými sú Ministerstvo hospodárstva SR, Finančné riaditeľstvo SR a colné úrady.

K § 3:

Vymedzujú sa úlohy Ministerstva hospodárstva SR pri dohľade nad náležitou starostlivosťou. Ministerstvo plní oznamovaciu povinnosť voči Európskej komisii vo veci pravidiel týkajúcich sa porušenia povinností vyplývajúcich z nariadenia (EÚ) 2017/821 a o príslušných orgánoch dohľadu a o ich zmenách. Poskytuje informácie Európskej komisii a príslušným orgánom členských štátov EÚ a spolupracuje s nimi v rozsahu a za podmienok ustanovených v čl. 13 nariadenia (EÚ) 2017/821. Predkladá Európskej komisii výročnú správu o vykonávaní základného nariadenia v podmienkach SR.

K § 4:

Vymedzujú sa úlohy Finančného riaditeľstva SR pri dohľade nad náležitou starostlivosťou. Finančné riaditeľstvo metodicky riadi colné úrady pri plnení úloh podľa tohto zákona, ako aj podľa základného nariadenia (EÚ) 2017/821. V súčinnosti s colnými úradmi plánuje vykonávanie následných kontrol dovozov a rozhoduje o odvolaniach voči rozhodnutiam vydaným podľa tohto zákona. Informuje ministerstvo hospodárstva o výsledkoch následných kontrol a o právoplatných rozhodnutiach vydaných podľa tohto zákona. Poskytuje ministerstvu hospodárstva informácie potrebné pre vypracovanie výročnej správy pre Európsku komisiu. Informuje Európsku komisiu a príslušné členské štáty EÚ a spolupracuje s nimi v rozsahu a za podmienok stanovených v čl. 13 (výmena informácií medzi orgánmi dohľadu) a čl. 18 (poskytovanie informácií Európskej komisii pre výpočet prahových hodnôt) nariadenia EÚ 2017/821.

K § 5:

Vymedzuje sa pôsobnosť colných úradov pri dohľade nad náležitou starostlivosťou. Colné úrady vykonávajú následné kontroly, ukladajú nápravné opatrenia pri zistení nedostatkov a kontrolujú ich plnenie, ukladajú pokuty za porušenie tohto zákona, ako aj základného nariadenia (EÚ) 2017/821, a vedú a uchovávajú záznamy o následných kontrolách a uložených nápravných opatreniach.

K § 6 a 7:

Ustanovuje sa postup colného úradu pri zistení nedostatkov a ich oznámenie kontrolovanému dovozcovi. Dovozcovi sa poskytuje možnosť vyjadriť sa k zisteným nedostatkom a navrhnúť nápravné opatrenia na ich odstránenie. Colný úrad na základe vyjadrenia dovozcu vydá rozhodnutie o nápravných opatreniach a časový plán na ich vykonanie. Vymedzujú sa jednotlivé nápravné opatrenia, ktoré je možné uložiť dovozcovi po ukončení následnej kontroly. Po vykonaní následnej kontroly sa zároveň vydá Protokol o kontrole podľa Colného zákona. Na vykonávanie následných kontrol podľa tohto návrhu zákona sa vzťahuje § 12 Colného zákona, avšak výnimka podľa § 6 ods. 1 tohto návrhu zákona v porovnaní s § 12 ods. 13 Colného zákona spočíva v tom, že kontrolovaný subjekt má ešte pred vydaním protokolu o kontrole podľa Colného zákona okrem práva vyjadriť sa k zisteným nedostatkom aj právo navrhnúť nápravné opatrenia na ich odstránenie a časový plán na ich uskutočnenie. Zároveň sa v § 6 ods. 1 na rozdiel od § 12 ods. 13 Colného zákona nepočíta s možnosťou ústneho prerokovania zistených nedostatkov. Ustanovuje sa povinnosť pre colný úrad uložiť dovozcovi finančnú pokutu v prípade, že dovozca neuskutoční uložené nápravné opatrenia v plnom rozsahu alebo v súlade s časovým plánom. Finančnú pokutu colný úrad môže uložiť aj v prípade, že dovozca neposkytol súčinnosť. Finančné prostriedky z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu. Na rozhodnutia podľa tohto zákona sa vzťahuje správny poriadok.

K § 8:

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje od 1. januára 2021, kedy nadobudne účinnosť nariadenie (EÚ) 2017/821 v plnom rozsahu, vrátane tých ustanovení, ktoré mali odloženú účinnosť.